Pod Bukovinou

Noviny obyvateľov obcí Staré, Zbudza a Oreské

XV. ročník číslo 2 december 2025

V Zbudzi oslávili 790. výročie zmienky

VÝZNAMNÝ DEŇ OBCE

Tak, ako každý človek oslavuje svoje jubileá a obklopuje sa pritom svojimi najbližšími, priateľmi a spolupracovníkmi, pre obyvateľov Zbudze bol 5. júl 2025 nielen sviatkom sv. Cyrila a Metoda, ale aj významným dňom. Bol to deň, kedy naša obec oslávila 790. výročie svojej prvej písomnej zmienky.

Slávnostný deň začal svätou omšou v kostole Sedembolestnej Panny Márie za účasti významných hostí, starostov okolitých obcí, predstaviteľov miestnej samosprávy, samotných obyvateľov obce, i širokej verejnosti. V úvodnom príhovore prítomných privítal starosta obce Ing. Matej Havrilla. Slávnostnú omšu celebrovali rímskokatolícky duchovný otec Konštantín Daniel Boleš spolu s administrátorom gréckokatolíckej farnosti Zbudza-Oreské jerejom Štefanom Juskom. V závere slávnostnej bohoslužby odovzdal starostovi obce Marek Šandor, odlievač zvonov z Nacinej Vsi zvon, ktorý bol odliaty na farskom dni v Zbudzi. Nasledoval spoločný obed pozvaných hostí v priestoroch kultúrneho domu – starej školy.

Popoludní sa druhá časť osláv presunula na obecné ihrisko „Polaty“, kde pokračoval kultúrny program pod taktovkou našich moderátorov Dominiky Výrostek Misárovej a manžela Daniela Výrosteka. V úvode sa k prítomným prihovoril starosta obce, v ktorom ešte raz privítal ďalších hostí – primátora Michaloviec Mgr. Miroslava Dufinca, starostov obcí, primátora mesta Strážske Patrika Magdoška, okresného tajomníka KDH v Michalovciach Mgr. Michala Paľovčíka, ako aj bývalých starostov našej obce, predsedníčku Agro družstva Staré Ing. Lenku Hlinkovú a projektového manažéra projektu rekonštrukcie obecného úradu Štefana Tomka MBA.

Po krátkom zhodnotení dia-

(Dokončenie na str. 3)

Slávnostný príhovor predniesol starosta obce Ing. Matej Havrilla.

ÚSPEŠNÝ DÁVID

*Koncom novembra sa uskutočnilo podujatie **Pražská hvězda.** Ide o **medzinárodnú talentovú súťaž zameranú na spev a ďalšie umelecké disciplíny detí a mládeže,** ktorá sa uskutočnila **v Prahe.** Jej cieľom je prezentácia mladých talentov, získanie skúseností s vystupovaním a porovnanie sa s rovesníkmi. Podujatie je organizované pod hlavičkou projektov **Land of Talents** a **Gold Europe Festivals.** Na tomto podujatí sa predstavil aj rodák z našej obce **Dávid Andrejčin.** Súťažil vo vokálnom žánri – folklór. Svojím vystúpením zaujal porotu a **získal ocenenie Laureát 1. stupňa.** Dávid navštevuje ZUŠ v Michalovciach pod vedením Ondreja Nováka. Týmto úspechom pekne reprezentoval nielen seba, ZUŠ, ale aj našu obec.* ***(MJ)***

Úspešný spevák D. Andrejčin.
Snímka: RA

REKONŠTRUOVALI PALUBOVKU

Súčasťou objektu ZŠ a MŠ v Starom je budova telocvične, ktorá je spojovacou chodbou prepojená s týmito školami a svojmu účelu slúži od roku 2005, kedy bolo skolaudované prízemie tohto objektu. Prioritne je telocvičňa využívaná žiakmi ZŠ na hodinách telesnej výchovy a deťmi MŠ na rozvoj pohybových a motorických činností v rámci edukačného procesu. Obyvatelia obce a blízkeho okolia majú možnosť využitia týchto priestorov na rôzne druhy športovej činnosti resp. voľnočasové pohybové aktivity. Dlhodobé využívanie priestorov telocvične si však už žiadalo rozsiahlejšiu rekonštrukciu palubovky, na ktorej už nebolo vidieť čiary niektorých ihrísk.

Za účelom získania externých finančných zdrojov na túto rekonštrukciu sa obec začiatkom roka 2025 zapojila do grantového programu Košického samosprávneho kraja (KSK) DS/2025 s projektom ***"Rekonštrukcia palubovky v telocvični v obci Staré".*** Cieľom projektu bolo vytvorenie bezpečnej hracej plochy vhodnej pre športové aktivity žiakov a detí navštevujúcich základnú a materskú školu v obci a podpora športových aktivít verejnosti, ktorá priestory telocvične využíva mimo vyučovacieho procesu na aktívne trávenie voľného času.

Žiadosť o získanie grantu bola vyhodnotená ako úspešná a **projekt rekonštrukcie palubovky** bol zo strany KSK **podporený sumou 3 000,00 €. Celkové náklady** na rekonštrukciu palubovky boli vo výške **9 438,05 €,** pričom **spolufinancovanie obce** predstavovalo sumu vo výške **6 438,05 €.** Pred začatím rekonštrukcie palubovky vedenie obce zabezpečilo potrebný materiál a zamestnanci obce zrealizovali kompletné vymaľovanie priestorov telocvične. ***(MB)***

BILANCOVALI ROK 2025

V Oreskom už tradične na sklonku roka bilancujeme uplynulých 12 mesiacov. Rok 2025 bol pre našu obec rokom plánov, ale aj aktivít. Nie všetko sa podarilo splniť, ale práce ktoré boli vykonané, prispeli k skrášleniu a zveľadeniu obce.

Prvým projektom bola „Rekonštrukcia a modernizácia obecnej knižnice“. Tá bola v havarijnom stave, preto aj jej činnosť bola pozastavená. V rámci rekonštrukcie boli vykonané stavebné práce, elektroinštalácia a výmena podlahy. Miestnosť bola predelená na knižnicu a obecný archív. Do uvedených miestností boli vyrobené a namontované nové regály. Časť projektu bola realizovaná z dotácie Ministerstva financií Slovenskej republiky. *(Dokončenie na str. 3)*

Súčasní starostovia obcí Oreské.
Snímka: AOO

ORESKÉ V ORESKOM

V piatok **8. augusta** privítala **starostka Darina Cvoreňová** v našej obci **starostu obce Oreské Ondreja Mikuša** z okresu Skalica. Bolo to prvé spoločné priateľské stretnutie predstaviteľov týchto dvoch samospráv. Starostka predstavila našu obec spoločnou obhliadkou. Hlavnými témami boli rozvoj územia, financovanie samospráv, efektívne riešenie problémov a zlepšenie kvality života obyvateľov našich obcí. Účastníci vyjadrili záujem v podobných stretnutiach pokračovať. **(C)**

SVETOVÝ DEŇ MLIEKA V MŠ STARÉ

V MŠ v Starom sme si pripomenuli Svetový deň mlieka. Tento deň patrí mlieku a mliečnym výrobkom, ktoré sú dôležité pre zdravý rast a vývoj detí. Nechýbali dobroty, piesne, tvorenie, ani zábavné dojenie kravičky.

Pripravili sme si bohatý program, ktorému predchádzala aktivita zameraná na tému **„Mlieko“.** Deti si pozreli prezentáciu o mlieku a mliečnych výrobkoch. Viedli s učiteľkami rozhovor odkiaľ mlieko pochádza, prečo je zdravé.

Počas desiaty si pochutnali na mliečnych výrobkov, spolu s kuchárkou vyrobili rozličné zdravé nátierky, ochutnali parenicu, tvrdé syry, jogurty a nechýbalo ani mlieko.

Pokračovali sme veselo ďalej, spoločne sa naučili veselú pesničku o kravičke a vytvorili farebný plagát o mlieku a mliečnych výrobkoch. Prakticky sa deti zapojili do aktivity dojenie kravičky, ktorá bola pre ne zaujímavá a zábavná.

Celý deň sa niesol v hravej atmosfére, ktorú podčiarkli naše „kravičkové čelenky“. Takto sme sa presvedčili, že mlieko je nielen chutné, ale aj dôležité pre zdravie.

Múdrosť na záver: *„Mlieko je biele zlato, ktoré dodáva silu a úsmev deťom každý deň“.*

Miroslava Petrocová

Aj takto vyzeral Svetový deň mlieka v MŠ Staré. *Snímka: MP*

VIANOČNÉ DIVADLO

*V priestoroch **MŠ v Starom** sa **11. decembra** uskutočnilo vianočné divadielko. Zúčastnili sa ho deti z MŠ aj ZŠ. Deťom sa predstavilo divadlo s rozprávkovým príbehom o chlapcovi Samkovi, ktorý sa vydal na cestu na Severný pól hľadať Ježiška, aby mohol priniesť darčeky svojim kamarátom. Počas putovania stretol nielen dobrého anjela, ale aj čerta. Tí príbeh obohatili o napätie aj humor. Predstavenie bolo interaktívne a deti sa doň s radosťou zapájali. Pomáhali Samkovi skladať puzzle sobáka, hľadať správnu cestu v bludisku a snažili sa, aby sa jeho výprava skončila úspešne. Pomáhali mu vyriešiť vianočné hádanky, nechýbala ani sviatočná atmosféra, umocnená spoločným spevom známej piesne „Rolničky, rolničky...“.*

Divadielko prinieslo deťom nielen zábavu, ale aj posolstvo o priateľstve, pomoci a radosti z obdarovania druhých. Podujatie sa nieslo v príjemnej a srdečnej atmosfére a bolo krásnym naladením na blížiace sa Vianoce. Touto cestou sa chceme poďakovať študentom Gymnázia Ľ. Štúra v Michalovciach a ich pedagógom, ktorí pre nás toto divadielko pripravili. ***-pet-***

ČAROVNÝ ČAS V ŠKÔLKE

Druhý polrok kalendárneho roka sa v Materskej škole v Zbudzi niesol v znamení zaujímavých akcií. Prvá odštartovala už začiatkom prázdnin, kedy sa naša obec zahalila do sviatočnej atmosféry. Oslavy obce rozžiarili detské úsmevy a jej najmenší obyvatelia, deti z MŠ boli hviezdami programu. Po otvorení slávnosti im patrilo pódium. Pod vedením učiteliek pripravili pásmo na ľudovú nôtu. Malí tanečníci v krojoch predviedli choreografiu, ktorou vzdali hold tradíciám obce, spievali ľudové piesne. ,,Príprava s deťmi bola intenzívna, ale ich nadšenie bolo pre nás tou najväčšou odmenou. Vidieť ich, ako hrdo stoja na pódiu pred tlieskajúcimi rodičmi a starými rodičmi, je pre každého pedagóga výnimočný moment" – uviedli učiteľky MŠ.

Po prázdninách, dostatočne oddýchnutí, sme vstúpili do nového školského roka. Koncom septembra sme školský výlet v spolupráci s MŠ Strážske spojili s kultúrnym obohatením. Deti si pozreli v parku pod holým nebom bábkové ,,Drevené divadlo“. Herci sa predstavili s rozprávkou Červená čiapočka. Nadšenie z predstavenia neskrývali len deti, ale aj učitelia.

Slávnosťami sa niesol v MŠ aj celý mesiac december. Predvianočný čas v škole je pre deti jedným z najmagickejších období v roku. Je to čas plný očakávania, vône ihličia a tradícií. Spoločne sme zdobili stromček, vystrihovali papierové vločky na okná a vyrábali drobné darčeky pre rodičov. 5. decembra sa brány školy otvorili pre vzácnu návštevu. Ani tentoraz na nás totiž nezabudol sv. Mikuláš. Deti sa na tento deň svedomito pripravovali. Pod vedením učiteliek nacvičili básne a piesne. Odmenou im boli balíčky plné sladkostí a ovocia.

Advent premenil našu školu na malé vianočné dielne, kde sa detský smiech miešal s vôňou škorice a medovníkov. Deti s rodičmi vyrobili vianočné výrobky, ktorými sme vyzdobili školské priestory, pohostili sa a utužili spoločné vzťahy.

Vrcholom tohto obdobia bola vianočná besiedka. Bolo dojemné sledovať hrdosť v očiach rodičov a radosť detí z vydareného vystúpenia. Pod stromčekom ich čakali balíčky ,,od Ježiška“, ktoré využijú pri plnení výchovno-vzdelávacích cieľov a pri edukačných hrách.

Hodnoty – spolupatričnosť, štedrosť a láska – sú tým najdôležitejším posolstvom, ktoré chceme deťom odovzdať. Touto myšlienkou sme sa rozlúčili a aspoň týmto málom sme vniesli do rodín krásnu myšlienku, že toto obdobie je obdobím, ktoré spája.

Marta Galambošová

OBJAVOVANIE HRAVOU FORMOU

V Materskej škole v Starom sa uskutočnilo podujatie „Týždeň vedy a techniky“, ktoré prinieslo deťom množstvo zaujímavých pokusov a nových poznatkov. Deti mali možnosť spoločne objavovať svet vedy prostredníctvom názorných a hravých aktivít.

Jednotlivé experimenty deťom sprostredkovali **študenti Gymnázia Ľ. Štúra v Michalovciach,** ktorí sa s veľkým nadšením a trpezlivosťou ujali úlohy mladých vedcov a deťom zrozumiteľne vysvetľovali pozorované javy.

K zaujímavým aktivitám patrilo skúmanie magnetov, pri ktorom deti pozorovali, ako magnet priťahuje kovové spinky a zisťovali, že magnetická sila funguje aj bez priameho dotyku. Veľký záujem vzbudil aj pokus „Kto nakvapká viac kvapiek?“, kde deti kvapkali vodu na mincu a s prekvapením sledovali, koľko kvapiek sa na nej udrží vďaka povrchovému napätiu vody.

Zaujímavým objavom bol tiež pokus s loďkou vo vode. Deti sa hravou formou oboznámili s pojmom hustota či pokus so sviečkou, kedy sa im podarilo uhasiť oheň pomocou pohára, bez fúkania. Tento pokus im názorne ukázal, že oheň potrebuje na horenie kyslík. Zaujala aj aktivita so statickou elektrinou, pri ktorej balón po potretí o vlasy priťahoval drobné predmety a „lepil sa“. Smiech a údiv sprevádzali pozorovanie vlasov, ktoré sa pod balónom dvíhali. Farebné emócie priniesol experiment s cukríkmi a teplou vodou, kde sa farby postupne rozpúšťali a vytvárali na tanieri zaujímavé obrazce. Deti tak mohli sledovať miešanie farieb a vplyv teploty vody na rozpúšťanie látok.

Týždeň vedy a techniky v našej materskej škole bol pre deti veľkým prínosom. Spojil učenie so zábavou a podporil zvedavosť, pozorovanie a spoluprácu medzi deťmi rôznych vekových kategórií. Zároveň ukázalo, že veda môže byť pre deti zrozumiteľná, zaujímavá a plná radosti z objavovania. ***M.P.***

ZO ŽIVOTA ZŠ STARÉ

MEDZINÁRODNÝ DEŇ KOMIKSOV

*V piatok **3. septembra** si na škole pripomenuli **Medzinárodný deň komiksov.** Žiaci si doniesli komiksy, ktoré si čítali, prezerali a rozprávali o nich. Na výtvarnej výchove vytvárali vlastné komiksy a starší žiaci sa pokúšali o vlastnú tvorbu aj na informatike. Ich perfektné výtvory boli vytlačené a vystavené spolu s ručne maľovanými komiksami.*

SVETOVÝ DEŇ MLIEKA

***Svetový deň mlieka** na školách je medzinárodným podujatím podporovaným od roku 2000 **Organizáciou pre výživu a poľnohospodárstvo.** Mlieko a mliečne produkty pomáhajú naplniť požiadavky na plnohodnotnú výživu rastúceho organizmu. Podstatou Dňa je pripomenutie si jeho významu na školách. V tento deň – **25. 9.** o dôležitosti mlieka pre náš organizmus rozprávali žiaci na vyučovaní. Zároveň riešili zábavné pracovné listy, súťažili v tom, kto pozná viac výrobkov z mlieka, pozreli si edukatívne DVD s kravičkou Eličkou a na desiatovej prestávke dostali aj pohár mlieka.*

JESENNÉ CVIČENIE V PRÍRODE

*V piatok **26. septembra** sa uskutočnilo jesenné „Cvičenie v prírode.“ Počas presunu po určenej trase si žiaci cestou precvičili pozorovacie schopnosti a vedomosti z dopravnej výchovy. Na cieľovom stanovišti plnili úlohy, kde rozvíjali svoje fyzické zručnosti – prekonávanie prekážok v teréne, silovú zdatnosť a obratnosť.*

ZLATÝ MATIČNÝ HLÁSOK

*Dňa **9. októbra** sa žiačka školy **Timea Misárová** zúčastnila speváckej súťaže **Zlatý matičný hlások,** ktorú organizuje Matica slovenská v spolupráci so ZUŠ v Michalovciach. Timka reprezentovala školu ľudovou piesňou a získala úžasné **Zlaté pásmo.** Srdečne blahoželáme!* ***Zdroj: ISŠ***

VÝZNAMNÝ DEŇ OBCE

(Dokončenie zo str. 1)

nia v obci od posledných osláv v roku 2015 začala zábava. Ako prví vystúpili naši najmenší z miestnej materskej školy. Krásnym kultúrnym programom potešili srdcia všetkých divákov. Pod taktovkou pani riaditeľky a učiteľky predviedli úžasné výkony. Možno z nich vyrastú budúci speváci, tanečníci, alebo herci, ako si pri ich vystúpení zaspomínala moderátorka Dominika, ktorá navštevovala našu materskú školu. Za krásne vystúpenie od divákov zožali obrovský potlesk. Za slnečného počasia patril program od 15. do 18. folklóru. Ako prví vystúpilo mužské spevácke trio Labirski Beťare, ktorí sú známi aj z finále súťaže Zem spieva. Trojica mladíkov svojím speváckym výkonom interpretovala rusínske piesne a potešila srdcia divákov. Následne sa rezkými ľudovými piesňami predstavili členky folklórnej skupiny Birky z Trhovišťa. Záver bloku ukončil folklórny súbor Svojina z Michaloviec. Vystúpili ako jedna rodina. Starší členovia folklórnych súborov aj v zrelom veku šíria ľudovú kultúru, udržiavajú ľudové tradície. Bolo to sladké folklórne pohladenie na záver.

Náš program začínal naberať na obrátkach. O 18. hod. prilákalo divákov vystúpenie populárnej slovenskej pop-rockovej kapely ICONITO, ktorá vo svojej tvorbe prepája prvky slovenského folklóru. Svojím repertoárom rozvášnila mladých i starších a nechýbali známe hity v ich podaní. Vyvrcholením kultúrneho programu bolo vystúpenie hudobnej skupiny Peter Bič Project. Úspešná slovenská skupina svojím vystúpením zaujala obecenstvo, ktoré časť skladieb spievalo spolu so skupinou. Urobili tak veľkú bodku za našimi oslavami. Počas celého dňa bola medzi prítomnými dobrá nálada, ľudia si pochutili na guľáši, kofole i pivku, ktoré zabezpečila obec, deťúrence zas na sladkej vate a vyšantili sa na skákacom hrade a trampolíne. V areáli OcÚ poskytovali stánky pre návštevníkov občerstvenie i sladké trdelníky.

K zdarnému priebehu osláv prispeli sponzori: Obec Zbudza, STAMI, Agro družstvo, Eurovia, Jarek, Prorogo, VALKO s.r.o., Jozef Maskaľ, D2 Ateliér, Micomp, Daverstav, Mecom, Marta Rudňanská, COOP Jednota. Som rád, že sa nám podarilo zorganizovať oslavy 790. výročia 1. písomnej zmienky o Zbudzi na vysokej úrovni. Veľké poďakovanie patrí poslancom obecného zastupiteľstva, kolektívu materskej školy pod vedením riaditeľky Marty Galambošovej, združeniu ZBUŠOK pod vedením Borisa Mihoča a všetkým, ktorí prispeli k zdarnému priebehu osláv. Verím, že si každý tento deň užil a odniesol si z neho najlepšie spomienky. ***M.H.***

Z osláv písomnej zmienky v Zbudzi – vystúpenie najmenších vždy poteší. *Snímka: AOZ*

STRUČNE ZO STARÉHO

ÚPRAVA CINTORÍNA

Na základe návrhu projektu úpravy hrobových miest na obecnom cintoríne v časti za Domom smútku bol vyhotovený betónový múrik pre osadenie náhrobných kameňov. Taktiež bol upravený priestor existujúcich hrobových miest dovezením novej zeminy. Tento projekt v celkovej sume 3 868,40 € bol realizovaný z finančných prostriedkov obce.

PRÁCE V ŠKOLE

Pred začatím nového školského roka 2025/2026 sme v objekte ZŠ vytvorili nový priestor pre Školský klub detí zrealizovaním drobných stavebných úprav a premiestnením šatne pre deti ZŠ. Výmenou priestorov šatne za ŠKD vznikol väčší a dispozične viac vyhovujúci priestor pre pobyt detí v ŠKD.

Počas letných prázdnin boli do dennej miestnosti MŠ zakúpené a nainštalované nové úsporné LED svietidlá. Zároveň boli priestory dennej miestnosti kompletne vymaľované a doplnené novými detskými motívmi.

Finančné prostriedky na spríjemnenie pobytu žiakov v ZŠ a detí v MŠ v sume 2 200 € boli použité z vlastných zdrojov, pričom všetky stavebné a inštalačné práce zrealizovali zamestnanci obce.

NOVÉ ALTÁNKY

V extraviláne obce, pri ceste k „Zelenej búdke", počas jesenných mesiacov pribudli ďalšie tri drevené altánky. Zámerom vedenia samosprávy je vytvorenie oddychových zón a spríjemnenie pobytu v prírode počas voľnočasových aktivít pre obyvateľov obce, ale aj návštevníkov či turistov. Predmetné altánky obec zakúpila za 3 150 € z vlastných finančných prostriedkov a ich umiestnenie zrealizovali zamestnanci obce. ***(MB)***

OTVORILI ŠKOLSKÝ ROK 2025/2026

Po letných prázdninách sa opäť otvorili brány školy, aby privítali žiakov, učiteľov i rodičov na slávnostnom otvorení nového školského roka 2025/2026. Na školskom dvore sa od rána ozýval veselý smiech a srdečné privítania. Najväčšiu pozornosť si však zaslúžili prváčikovia, ktorí prekročili prah školy po prvýkrát. S nadšením a štipkou nervozity ich vítali učitelia a starší spolužiaci. Slávnosť začala štátnou hymnou. Prítomných privítal starosta obce, ktorý vyjadril radosť z návratu žiakov do školských lavíc a poprial všetkým úspešný školský rok. Súčasne predstavil **nových pedagógov – Mgr. Ivana Bandurčina,** ktorý je zároveň **poverený riadením školy** a **učiteľku Mgr. Martinu Sabolovú.** *(OSS)*

Otvorenie nového školského roka 2025/2026 v Starom. *Snímka: OSS*

BILANCOVALI ROK 2025

(Dokončenie zo str. 1)

Ďalším projektom bola **„Oprava koryta Oreského potoka".** Časť potoka bola sprietočnená, vyčistená, posunuté a poškodené panely boli vybraté, vyčistené a uložené tak, aby bol spevnený vrchný panel. Následne bol postavený oporný múr, na ktorý bolo namontované nové zábradlie. Projekt bol čiastočne realizovaný v rámci programu „Obnovy dediny" formou dotácie z Environmentálneho fondu.

V rámci Výzvy DS/2025, vyhlásenej Košickým samosprávnym krajom, obec zakúpila **defibrilátor,** ktorý zabezpečí možnosť rýchlej pomoci pri zástave srdca a zvýši šancu na prežitie.

Ďalej boli vybudované **odvodňovacie žľaby** - žľab za rodinným domom s. č. 144, za rodinným domom s. č. 154 a taktiež bola čiastočne vyčistená odtoková rúra pod cestnou komunikáciou pred hospodárskym dvorom Agro družstva Staré. Pred gréckokatolíckym chrámom bol opravený odvodňovací žľab a pred s. č. 25 bola opravená krajnica. Aj táto činnosť má zabrániť stekaniu dažďovej vody po miestnych komunikáciách.

V roku 2025 sme sa zamerali aj na obecný cintorín, ktorý je tiež vizitkou našej obce. Okrem udržiavacích prác, ktoré sú realizované počas celého roka, bolo zakúpené a namontované **solárne osvetlenie** v počte 10 kusov. Tým je zabezpečená bezpečnosť a lepšia viditeľnosť chodníkov. Osvetlenie pomáha návštevníkom ľahšie sa zorientovať po zotmení. Do Domu smútku bolo zakúpených 12 ks stoličiek. Pred budovou boli namontované parkové lavičky a vytvorená **„Galéria starých krížov"** kde bol po vyčistení a obnove umiestnený starý liatinový kríž. S vedomím, že liatinové kríže na cintorínoch majú hodnotu nielen finančnú, ale aj historickú, umeleckú a kultúrnu. Sú súčasťou pamäte miesta a identity cintorína.

Po rokoch užívania obecnej budovy v predajni potravín bola vykonaná údržba a obnova sociálneho zariadenia a miestnosť bola vymaľovaná.

Na podnet obecného úradu boli v celej obci vymenené staré telefónne stĺpy za nové.

V roku 2025 boli obcou organizované **spoločenské akcie:** *Stavanie mája, Deň matiek, Deň detí, Súťaž vo varení hocičoho v kotlíku, zájazd do Poľska – Osvienčim a Wieliczka, Október mesiac úcty k starším* a *Mikuláš.*

Aktivity v Oreskom boli financované nielen z dotácií, ale i z vlastných finančných prostriedkov. Poďakovanie za realizáciu uvedených prác a aktivít patrí poslancom obecného zastupiteľstva, zamestnancom obce, aktivačným pracovníkom a všetkým občanom, ktorí boli ochotní pomôcť. ***(DAC)***

UCTILI SI SENIOROV

"Milá babka, milý dedko, ďakujem vám dnes za všetko, za tie bozky z veľkej lásky, za nežnosť rúk, hladiac vlásky..."

Za posledných 20 rokov slovenská populácia výrazne zostarla. Podľa "Sčítania obyvateľov domov a bytov (SODB) 2001" tvorili slovenskí obyvatelia v poproduktívnom veku (nad 65 rokov) 11,4% populácie. V roku 2011 sa ich počet zvýšil na 12,7% a v roku 2021 presiahol počet seniorov v slovenskej populácii 17%. Napriek týmto štatistikám sú mnohí z nich aj vo vyššom veku nápomocní nielen rodinám, ale taktiež spoločnosti. Je preto potešiteľné, že si na nich spomenú aj naše miestne samosprávy. Ináč tomu nebolo ani v októbri, ktorý ako jeden z jesenných mesiacov symbolizuje "jeseň života".

V ORESKOM SI ZATANCOVALI

Ani v tomto roku sa nezabudlo na našich seniorov. Dňa **12. októbra 2025** sme pozvali našich seniorov na spoločné stretnutie a priateľské posedenie pri príležitosti **„Mesiaca úcty k starším“.** Oslava sa bola v spoločenskej miestnosti v Oreskom, ktorá pekne vyzdobená čakala na príchod našich seniorov. Starostka obce príhovorom privítala hosť a poďakovala sa za ich plodný život za prácu a starostlivosť o svojich najbližších. Nechýbala ani chutná večera, zákusok a káva. O príjemnú atmosféru sa postarala **hudobná skupina Bank-Band.** Zábava bola veselá a niektorí si aj zatancovali. Veríme, že ste sa, milí seniori, cítili príjemne a tešíme sa na ďalšie stretnutie s vami. Ďakujeme vám za každý životný príbeh, radu aj úsmev. Ste pre nás inšpiráciou aj oporou, na ktorú sa môžeme vždy spoľahnúť. ***D.C.***

V ZBUDZI AJ S TORTIČKOU

Opäť je tu mesiac plný vďaky a lásky k našim starším spoluobčnom. Je tu október – mesiac poďakovania vám – naše mamky, babky, tety, dedkovia a ujovia, skrátka naši ľudia, ktorí ste nositeľmi múdrosti a rád pre nás o čosi mladších. V nedeľu 19. októbra sa v našej obci uskutočnila v slávnostne vyzdobenej kultúrnej miestnosti oslava pri príležitosti **Mesiaca úcty k starším.** Toto pekné stretnutie otvoril starosta obce Ing. Matej Havrilla krásnym príhovorom a slávnostným prípitkom. Neskôr odmenil jubilantov vecným darom. Oslavu spestrilo vystúpenie našich najmenších z **Materskej školy v Zbudzi** a spevy i melódie **gospelovej skupiny EMANUEL.** Po príjemnom vystúpení si naši seniori pochutili na chutných zabíjačkových dobrotách a nechýbala ani sladká tortička. Všetkým našim seniorom prajeme pevné zdravie, nekonečný úsmev na tvári a radosť zo života.

RNDr. Janka Kučeravcová

V STAROM S PESTRÝM PROGRAMOM

Pri príležitosti Mesiaca úcty k starším sa v Starom uskutočnilo slávnostné podujatie venované seniorom. Toto milé stretnutie bolo poďakovaním za ich prácu, skúsenosti a prínos pre obec. V kultúrnom programe už tradične vystúpili deti a žiaci z materskej a základnej školy, ktorí potešili prítomných spevom, tancom a básňami. Svojím vystúpením prispel spevák Dávid Andrejčin a folklórne skupiny – Harčare z Pozdišoviec, Harčarki z Pozdišovec a mužská spevácka skupina Starjani, ktorí do sály priniesli ľudové piesne a tradície a vytvorili príjemnú, srdečnú atmosféru. Počas podujatia bolo pre hostí pripravené občerstvenie v podobe domácich koláčov a vína, pri ktorom mali seniori priestor na rozhovory a spoločné stretnutia. Príjemné popoludnie sa nieslo v duchu pohody, spomienok a dobrej nálady.

Ako prejav úcty a poďakovania vedenie obce venovalo prítomným seniorom darček v podobe nákupnej poukážky, ktorá ich potešila a zároveň prakticky poslúži v každodennom živote. Podujatie bolo dôkazom toho, že si seniorov v našej obci vážime a nezabúdame na nich. Spoločné stretnutie posilnilo medziľudské vzťahy a vytvorilo krásnu spomienku pre všetkých zúčastnených. ***-ber-***

GUĽÁŠ SÚŤAŽNE

V polovici augusta sa na ihrisku v Zbudzi uskutočnil 1. ročník súťaže vo varení guláša. Zúčastnilo sa ho päť tímov, ktoré si už v ranných hodinách pripravovali svoje stanovištia a kotlíky. Súťažiaci mali na uvarenie guláša približne tri a pol hodiny a každý z tímov sa s touto úlohou popasoval veľmi dobre.

Čakanie na výsledok spríjemnili sprievodné aktivity, ako napríklad súťaž o najdlhšiu zemiakovú šupku či netradičné pitie piva lyžičkou. Víťazný FO Zbudza si napokon odniesol putovný pohár. Po vyhlásení výsledkov podujatie pokračovalo futbalovým zápasom a príjemný deň vyvrcholil volejbalovým ošiaľom na pieskovom ihrisku, ktorý trval až do neskorých večerných hodín.

Vedúci troch ocenených družstiev.

Boris Mihoč

Z MIKULÁŠSKYCH SLÁVNOSTÍ

PODUJATIE S DISKOTÉKOU

Začiatkom decembra sa v Starom uskutočnilo obľúbené podujatie Mikuláš, ktoré bolo určené pre najmenších obyvateľov obce. Podujatie prinieslo deťom veľa radosti, úsmevov a pravú predvianočnú atmosféru. Deti si pre Mikuláša a jeho pomocníkov pripravili krátke vystúpenia – básničky, piesne a drobné programy, ktorými sa snažili ukázať, že si mikulášske balíčky naozaj zaslúžia. Mikuláš spolu s anjelom a čertom ich za snahu odmenil milými slovami a úsmevom. Po vystúpeniach nasledovalo rozdávanie darčekov, na ktoré sa deti veľmi tešili. Každé dieťa si odnieslo sladký balíček a krásny zážitok zo stretnutia s Mikulášom. Podujatie pokračovalo Mikulášskou diskotékou, počas ktorej si deti zatancovali, zabavili sa a užili si spoločný podvečer v kruhu kamarátov. Okrem dobrej nálady nechýbalo ani malé občerstvenie pre deti, aj rodičov, v podobe koláčikov a teplého čaju. ***(in)***

Deti z Materskej školy v Starom svojím milým vystúpením spestrujú každé podujatie v obci. *Snímka: maja*

MIKULÁŠ AJ S MIKULÁŠKOU

Deň, na ktorý sa deti najviac tešia je príchod Mikuláša. Aj v tomto roku zavítal medzi deti v Oreskom so svojimi pomocníkmi – anjelom, čertom a malou Mikuláškou. Deti ho túžobne očakávali v parku pred obecným úradom. Našich hostí privítala starostka obce a spoločne s odpočítavaním sa rozsvietil vianočný stromček, ktorý žiaril v našej dedinke počas celého vianočného obdobia. Mikuláš došiel s plne naloženým vrecom. Postupne k nemu prichádzali tí odvážnejší a za peknú básničku alebo pesničku boli odmenení darčekom. Anjelik, ako symbol dobra, pomáhal pri rozdávaní darčekov a čertík ako symbol zla pripomínal, že aj neposlušnosť má svoje následky – zvyčajne v podobe uhlia. K dobrej nálade a k vianočnej atmosfére nechýbali ani chutné a voňavé koláčiky a pirôžky, a k tomu teplý punč. Spev vianočných kolied, ktoré sme si s veselosťou zaspievali, sa šíril celým okolím a bolo v ňom cítiť príchod Vianoc. Mikulášske oslavy každoročne prinášajú do predvianočného obdobia čarovnú atmosféru, úsmevy detí a spolupatričnosť medzi ľuďmi. ***D.C.***

Rozsvietenie vianočného stromčeka v Oreskom. *Snímka: E.B.*

Mikulášska atmosféra v Zbudzi. *Snímka: AOZ*

ATMOSFÉRA PLNÁ SMIECHU

V predvianočnom období sa v Zbudzi, uskutočnila milá a očakávaná akcia – privítanie Mikuláša, ktorá potešila najmä tých najmenších, no radosť priniesla aj rodičom a starým rodičom. Podujatie sa nieslo v príjemnej, sviatočnej atmosfére, plnej detského smiechu a očakávania. Deti s moderátorkami pripravili Mikulášovi krásne privítanie, nechýbalo spoločné volanie, potlesk ani úsmevy.

Mikuláš sa im prihovoril láskavými slovami, pochválil ich za snahu a dobré skutky počas celého roka. Odvážne deti mu zarecitovali básničky a zaspievali pesničky, za čo si vyslúžili veľký potlesk. Vrcholom podujatia bolo rozdávanie mikulášskych balíčkov, ktoré vyčarili úsmev na tvári každému dieťaťu.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa podieľali na príprave tohto podujatia a prispeli k vytvoreniu krásnej predvianočnej atmosféry. Veríme, že si deti odniesli nielen sladké balíčky, ale aj pekný zážitok, na ktorý budú s radosťou spomínať. ***PaedDr. Svetlana Dušková***

Výrobky detí na Vianočnej tržnici si mohli zakúpiť aj ostatní návštevníci podujatia. *Snímka: JPZ*

DETSKÉ VÝROBKY NA TRŽNICI

Tretia adventná nedeľa v Starom už tradične patrila podujatiu Vianočná tržnica, ktorá aj v tomto roku priniesla radosť, sviatočnú náladu a priestor na stretnutie obyvateľov všetkých generácií. Podujatie je výnimočné najmä tým, že hlavnými tvorcami výrobkov ponúkaných na tržnici sú deti a žiaci z miestnej materskej a základnej školy. Návštevníci si mohli zakúpiť rôzne ručne vyrábané vianočné dekorácie, ozdoby či drobné darčeky. Výrobky boli predávané za symbolické ceny a výťažok z predaja bude použitý na podporu školských aktivít. Súčasťou tržnice bol aj kultúrny program, v ktorom sa predstavili deti z materskej školy, žiaci zo základnej školy a žiaci zo Základnej umeleckej školy v Strážskom krátkymi vystúpeniami, ktorými potešili všetkých prítomných.

Vianočnú atmosféru umocnili vinše a spevy mužskej speváckej skupiny Parobčaci z Udavského vo vianočnom pásme kolied a hovoreného slova. Nechýbalo ani občerstvenie – návštevníci si mohli pochutnať na teplom čaji, starostovskom varenom víne, chutnej kapustnici a sladkých koláčoch. Vianočná tržnica bola nielen príležitosťou na nákup originálnych výrobkov, ale tiež prispela k vytvoreniu príjemnej predvianočnej atmosféry. ***(mib)***

UDRŽIAVAJÚ TRADÍCIE

Nedávno založený Miestny odbor Matice slovenskej v Starom sa aj v roku 2025 môže pochváliť viacerými aktivitami, ktorými sa prezentoval v obci. O niektorých (v I. polroku 2025) sme už písali v prvom tohtoročnom čísle našich novín.

V II. polroku to bol opäť Cyrilometodský deň. Uskutočnil sa 6. júla na miestnom amfiteátri za účasti verejnosti. V programe, ktorý pripravili členovia odboru, sme privítali aj členky recitačného krúžku Zrkadlenie, ktorý pracuje pri Mestskom úrade v Strážskom. V úvode sa k nám prihovoril starosta obce Ing. Michal Bereznanin a taktiež náš duchovný otec a správca farnosti v Starom ThDr. Daniel Boleš, PhD. Po ukončení kultúrneho programu sa účinkujúci a účastníci podujatia zišli na spoločnej recepcii v stárajovskom kaštieli, kde sa rozprúdila bezprostredná zábava v ľudovom tóne.

V septembri sme, podobne ako v predchádzajúcom roku, spoločne s duchovným otcom D. Bolešom poďakovali za úrodu sv. omšou. Po jej skončení nasledovalo agapé v altánku na farskom dvore. Miestny odbor Matice slovenskej v Starom aj takto prispieva ku kultúrnemu životu v obci, udržiavaniu tradícií a duchovnému životu.

V decembri sme si vo vínnej pivnici v pivničných priestoroch kaštieľa, ktoré v súčasnosti prevádzkuje Jozef Palovčák, pripomenuli blížiace sa Vianoce. Na Vianočnom večierku v programe *"Staré spieva koledy"* sa do spevu zapojili speváci z MFSk Starjani a ďalší členovia MO MS. Na varhanoch ich doprevádzala JUDr. Lucia Žužová. Na záver si účastníci pochutnali na vianočnej kapustnici.

Naše aktivity podporili aj sponzori Agro družstvo Staré, Agroslužby Jaroslav Dermek, Jozef Palovčák, Mária Rimková, Obec Staré a Matica slovenská.

Z vystúpenia miestnych matičiarok v Starom. *Snímka: JPZ*

Pevne veríme, že sa nám bude dariť aj v novom roku 2026. Členovia odboru želajú čitateľom obecných novín, ako aj našim sympatizantom a priateľom požehnaný a úspešný nový rok 2026!

Mária Litunová, predsedníčka MO MS v Starom

DAROVAL OBRAZ SV. RODINY

Interiér rímskokatolíckeho chrámu Sedembolestnej Panny Márie v Zbudzi je obohatený o milý dar drevorezby Svätej rodiny, ktorú zhotovil a venoval Ján Ivan zo Starého. Tento dar bol posvätený v prvú adventnú nedeľu a symbolizuje lásku, jednotu a pokoj v rodine. ***(AF)***

Obec Oreské ĎAKUJE

Obec Oreské ďakuje pánovi Jánovi Ivanovi zo Starého za dar pre našu obec "Drevorezbu Svätej rodiny", ktorá skrášlila adventný veniec v obecnom parku, symbolizujúci očakávanie, nádej, mier, radosť a lásku na príchod Ježiša Krista. Drevorezbu posvätil duchovný otec Daniel Boleš v prvú adventnú nedeľu. ***(DC)***

Výletníci z Oreského v kaplnke sv. Kingy v soľnej bani Wieliczka. Snímka: E.B.

VÝLET, KTORÝ ZOSTANE V PAMÄTI

Naša dedinka Oreské zažila 20. septembra krásny a nezabudnuteľný výlet, ktorý zorganizovala pani starostka a poslanci OcZ. Skoro ráno sme sa stretli a spoločne vyrazili na cestu za poznaním a zážitkami.

Prvou zastávkou bol Osvienčim, miesto, ktoré je smutnou, ale veľmi dôležitou pripomienkou histórie, ktorá bolí. Miesto, kde sa slová strácajú a ostáva iba mlčanie. Už pri prekročení brány s klamlivým nápisom „Arbeit Macht frei“ (Práca oslobodzuje) nám po chrbte prebehla husia koža. Chlad múrov a dojímavý výklad nám pripomenuli, aká krehká je ľudská sloboda a akú cenu má ľudský život. Mnohým sa zaiskrila slza v oku pri predstave utrpenia v továrni na smrť. O neľudských podmienkach, o selekciách a o plynových komorách. Osvienčim nám dal viac než len vedomosti – dal nám lekciu pokory a pripomenutie, že sloboda a život nie sú samozrejmosťou.

Z tohto miesta sme odchádzali s ťažobou, no naša cesta pokračovala do iného sveta. Zmenila sa na rozprávku a my sme vstúpili do podzemného kráľovstva soli vo Wieliczke. Po schodoch sme zostúpili 130 metrov pod zem, kde steny žiaria jemnou soľou a kde sa soľ premenila na umenie. Každý kút dýchal tvrdou prácou baníkov. Steny, sochy i oltár vytesaný do soli ukázali, že aj tma môže ukrývať svetlo. Kaplnka svätej Kingy s nádhernými soľnými lustrami nám vyrazila dych. Bolo to pohladenie na duši.

Cesta domov ubiehala rýchlo. Všetci sme si uvedomili, že sme prežili deň, ktorý nás obohatil o poznanie i nezabudnuteľné pocity. Niektoré cesty sú viac než len presun z miesta na miesto – sú to kroky, ktoré zostávajú v našom srdci navždy. ***M.M.***

POŽEHNALI VOZIDLÁ

Pri slávení sv. liturgií v gréckokatolíckej farnosti Premenenia Pána v Zbudzi sa uskutočnili aj požehnania. Na sviatok sv. proroka Eliáša 20. júla bolo požehnanie motorových vozidiel a dopravných prostriedkov, na ktoré sa už tradične naši veriaci tešia. Toto spoločné stretnutie bolo príležitosťou nielen na modlitbu, ale aj na zamyslenie sa nad hodnotou života, bezpečnosti a vzájomnej zodpovednosti.

Na sviatok Uvedenia Presvätej Bohorodičky do chrámu (Vstup našej Presvätej vládkyne, Bohorodičky Márie, vždy Panny, do chrámu) 21. novembra sa uskutočnilo požehnanie detí, ktoré je výrazom prosby o Božiu ochranu, zdravie a múdrosť pre najmladších. Deti sú darom a budúcnosťou spoločnosti, preto si zaslúžia osobitnú pozornosť a modlitbu. Spoločná modlitba a požehnanie pripomenuli, že v každodenných situáciách – doma, v škole či na cestách – nie sme sami a že vďačnosť a zodpovednosť by mali byť prirodzenou súčasťou nášho života. ***O. P.***

O. Štefan Jusko požehnáva detskú štvorkolku. *Snímka: Milan Hricík*

DETI A MLÁDEŽNÍCI SPEVOM OBOHACUJÚ BOHOSLUŽBY

Bohoslužby v rímskokatolíckom kostole Sedembolestnej Panny Márie v Zbudzi majú počas roka i významných sviatkov osobitnú atmosféru aj vďaka deťom a mládežníkom, ktorí sa pravidelne zapájajú do spevu, čítania čítaní i modlitieb veriacich. Ich hlasy znejú kostolom s radosťou, úprimnosťou a jednoduchosťou, čím spríjemňujú liturgiu a obohacujú celé farské spoločenstvo.

Mládežnícky spev prináša do svätých omší pokoj a povzbudenie pre všetkých veriacich. Deti sa prostredníctvom spevu učia nielen piesne, ale aj dôležité hodnoty, ako sú spolupráca, zodpovednosť a úcta. Pravidelné skúšky ich vedú k disciplíne a dávajú im možnosť rozvíjať svoj hudobný talent. Zároveň sa tak prirodzene zapájajú do života farnosti a cítia, že sú jej dôležitou súčasťou.

Poďakovanie patrí všetkým, ktorí sa našim spevákom venujú - kantorke a organistke Adele Šaffovej, ktorá ich hudobne dopreváda, ale aj rodičom, ktorí ich podporujú a motivujú. Vďaka ich obetavosti môžu naši mladí speváci a lektori v Zbudzi rásť nielen po hudobnej, ale aj po duchovnej stránke. ***A. F.***

Mladí Zbudžania, ktorí svojím spevom v kostole pravidelne obohacujú bohoslužby. *Snímka: Lenka Hlinková*

MIKULÁŠ V CERKVI

7. decembra 2025 zavítal Mikuláš aj ku deťom v gréckokatolíckom chráme Premenenia Pána v Zbudzi. Prítomné deti obdaril sladkými balíčkami. *Snímka: Milan Hricík*

Betlehemci v Starom

Počas Vianoc navštevujú domácnosti v našej obci betlehemci, ktorí svojím spevom a vinšmi pripomínajú radostnú zvesť narodenia Ježiša Krista. Táto krásna tradícia prináša do domovov sviatočnú atmosféru, radosť a pokoj a je neodmysliteľnou súčasťou vianočného obdobia. Zároveň spája generácie a udržiava živé ľudové zvyky, ktoré sa v obci odovzdávajú z roka na rok. V tomto roku v tejto tradícii pokračovali Jakub Čerhit, Kristián Kašaj, Tobias Malejčík, Michal Miker a Sebastián Palovčák. *Text a snímka: MJ*

Betlehemci v Zbudzi

Aj v našej obci počas vianočných sviatkov zavítali do domácností betlehemci, ktorí spevom kolied a vinšmi priniesli radosť a sviatočnú atmosféru. Pripomenuli tak krásnu tradíciu narodenia Ježiša Krista a pravý zmysel Vianoc. Táto milá návšteva potešila obyvateľov a prispela k zachovávaniu ľudových zvykov, ktoré majú v našej obci stále svoje miesto. *Text a snímka: A. F.*

JÁN FILIP STÁRAJ (1739 – 1815)

V roku 2025 uplynulo 210 od smrti grófa Jána Filipa Stáraja, ktorý sa narodil v roku 1739 rodičom grófovi Imrichovi Stárajovi (nar. 1698) a jeho druhej, o rok mladšej manželke barónke Tereze Desfaigny de la Tournelle. Jeho otec bol v roku 1722 jediným mužským potomkom rodu a dedičom panstva, ktoré v tom čase (1696 – 1743) však mali v zálohu zväčša pozdišovskí zemepáni Sirmajovci. Imrich bol významným zemepánom, zaslúžil sa o postupné navrátenie zálohovaných majetkov (po nariadení panovníčky Márie Terézie), povznesenie rodu a hospodársky rozvoj panstva.

Nie menej významným bol aj jeho najstarší syn Ján Filip, ktorý sa v roku 1766 oženil s Barbarou Migazzi, neterou viedenského arcibiskupa a kardinála grófa K. B. A. Migazziho. Z tohto manželstva sa narodili traja synovia Vincent (zdedil majetky panstva Staré), Imrich, Krištof a dcéra Terézia. V roku 1769 Imrich zomrel, keď rok predtým spísal testament. Majetky poručil trom synom. Ján Filip zdedil podiel na hrade Vinné, majetky v mestečkách Staré, Sobrance, dedinách Krivošťany, Oreské, Voľa, Choňkovce, Baškovce, Koňuš, Vyšné Remety, Ostrov, Vyšné Revištia, Kúpele Horňa, Henclovce, Pusté Čemerné, Bunkovce, Koromľa, Tarnava (Trnava p/L.), Stráňany, Hažín, majeroch Sztranka, Gajdoš, Veres Vágas, Viskocz, Sigmondháza, Stará Zbudza, Gelyvasócz, Vogyakócz, Markushaza, Čudovce, Čontošovce, Orechová, Porúbka, Stankovce, vinice vo Vinnom a Tokaji. Stal sa tak zakladateľom staranskej vetvy rodu.

V tom istom roku sa angažoval aj v prípade prvej kópie slziacej Klokočovskej ikony Bohorodičky. Na papieri prilepenom na jej zadnej strane sa maďarsky a latinsky uvádzalo, že "obraz bol vyhotovený ako kópia zo starého (ex alia antiqua) a že 12. marca 1769 ho správca cisárskej a kráľovskej komory a radca kráľovskej miestodržiteľskej rady gróf Ján Filip Stáraj a radca dvorskej komory Ján Neuhold dali preniesť do Prešova namiesto predošlého“.

Významné stavby v obci Staré postavené počas života grófa Jána Filipa Stáraja: južný trakt kaštieľa postavený v 2. pol. 18. stor...

V roku 1772 Mária Terézia udelila J. F. Stárajovi titul hlavného užského župana. Užskú stolicu spravoval do roku 1786. V 70-tych rokoch 18. stor. sa zaslúžil aj o rekonštrukciu starého a prístavbu novej časti kaštieľa v Starom, ktorého pôdorys má tvar písmena T. Počas jeho života bola v roku 1804 v obci postavená dodnes stojaca sýpka. Jej časť počas výstavby nového kostola – od roku 1811 – slúžila taktiež na bohoslužobné účely. Zaujímavosťou je, že v roku 1773 sa vo farnosti uskutočnila kanonická vizitácia, na základe ktorej bolo konštatované, že kostol, ktorý mal 2 oltáre, bohoslužobné predmety, murovaný chór s organom a murovanú vežu s 3 zvonmi bol v dobrom stave. Lenže v rokoch 1758 – 1779 bola v tomto regióne séria zemetrasení, ktorá ho mohla časom poškodiť.

Ján Filip zamestnával na svojom panstve v Starom napr. provizora, úradníka, obročného, záhradníka, kľučiara či kočiša. V roku 1784 vydal uhorský kráľ Jozef II. nariadenie o sčítaní ľudu (tzv. jozefínske sčítanie), ktoré bolo ukončené v roku 1787. V tom čase stálo v obci 90 domov a žilo v nich 126 rodín. Z celkového počtu 681 obyvateľov bolo 344 mužov (napr. 1 kňaz, 10 šľachticov, 2 mešťania, 52 sedliakov, 58 sedliackych dedičov, 59 želiarov). Majetkové podiely v obci mali iba Stárajovci. V roku 1799 prepísal J. F. Stáraj Anne Duncovej (Duncza), manželke zemana Jonáša Okoličániho, provizóra (dozorcu – správcu) v Starom, vinicu v Krivošťanoch za verné služby jej otca Jána Duncu za 89 zlatých. V roku 1808 spísal testament, v ktorom kaštieľ odkázal synovi Vincentovi. Zomrel v roku 1815. **-jpz-**

POĎAKOVANIE BEÁTKE

Na prelome rokov sa v závere svätej omše rozlúčil ***duchovný otec K. Daniel Boleš*** *s* ***ekonómkou, kurátorkou*** *a* ***členkou farskej rady Beátkou Kočerhovou.*** *Vyslovil jej úprimné poďakovanie za jej obetavú a svedomitú osemročnú službu v rímskokatolíckom v kostole Sedembolestnej Panny Márie v Zbudzi, počas ktorej sa s veľkou zodpovednosťou a pokorou starala nielen o ekonomickú agendu, ale o všetko potrebné. Ďakujeme jej za čas, energiu a srdce, ktoré venovala tejto službe, aj za trpezlivosť a ochotu pomôcť vždy, keď to bolo potrebné. Prajeme jej veľa zdravia, Božieho požehnania a radosti v ďalších rokoch. Nech ju Pán odmení za všetko dobré, čo s láskou vykonala pre kostol a farské spoločenstvo v Zbudzi.* ***A. Fedáková***

VARILI ČOKOĽVEK

Na začiatku tretej augustovej dekády sa v areáli bývalej Základnej školy v Oreskom uskutočnil 2. ročník súťaže vo varení čohokoľvek v kotlíku. Do súťaže sa zapojilo päť družstiev – družstvá pod vedením Jozefa Tirpáka, Igora Melka, Marcely Stolárikovej, Jána Borka ml. a Eduarda Zalužického. Prvé štyri družstvá varili guľáš a družstvo E. Zalužického koleno s fazuľou.

Obec pre súťažiacich zabezpečila servírovacie misky a chlieb. Ostatné ingrediencie si súťažiaci doniesli podľa vlastného výberu. Súťaž odštartovala o 14. hod. Atmosféra bola veselá a každý sa snažil toho svojho povzbudiť. Ukončenie súťaže bolo o 17,15 hod. Vtedy už zasadla hodnotiaca komisia v zložení: Slavomír Petroc, Anna Mihalková a starostka obce Darina Cvoreňová. Hodnotiaci sa snažili súťaž vyhodnotiť čo najobjektívnejšie a vybrať to najchutnejšie jedlo. Každé jedlo bolo jedinečné, preto komisia mala ťažké rozhodovanie, pretože nebolo čo vytknúť, nakoľko sa súťažiaci snažili čo najviac gurmánsky zaujať.

Úspešní súťažiaci vo varení čohokoľvek v Oreskom. *Snímka: E.B.*

Prvenstvo získalo družstvo pod vedením Eduarda Zalužického, nakoľko jedlo bolo iné a varené koleno s fazuľou chutilo fantasticky. Druhé miesto obsadili družstvá vedené Igorom Melkom a Marcelou Stolárikovou. Tretia priečka patrila družstvám Jozefa Tirpáka a Jána Borka ml. Po dobrom jedle nechýbalo ani chladené pivko a kofola. Aj pri tejto súťaži sa potvrdilo, že vzájomné stretnutia rodín prispievajú k utuženiu vzťahov. **D.C.**

...a sýpka, ktorá spočiatku slúžila aj na bohoslužobné účely.

ROZLÚČKA S ROKOM

Silvester sa v Zbudzi niesol v príjemnej a slávnostnej atmosfére. Občania sa zišli, aby sa rozlúčili so starým rokom a privítali nový. Starosta obce spoločne s poslancami OcZ pripravili tradičnú vatru a občerstvenie pre všetkých prítomných. Nechýbal ani polnočný príhovor starostu, v ktorom zazneli slová poďakovania za uplynulý rok, spomienky na spoločné podujatia i želanie zdravia, pokoja a úspechov do nasledujúceho obdobia. Vyvrcholením bol ohňostroj, ktorý rozžiaril nočnú oblohu a symbolicky uzavrel starý rok. Farebné svetlá a potlesk prítomných dotvorili slávnostnú náladu a priniesli radosť malým, aj veľkým. **M.H.**

DOBROVOĽNÍCI ZO ZBUDZE

Počas Druhej svetovej vojny sa v priebehu decembra 1944 a začiatku januára 1945 z tak malej obce akou je Zbudza, zaktivizovalo pomerne veľa **dobrovoľníkov – príslušníkov 1. ČSAZ.** Obecný kronikár Hučko to zaznamenal takto: ***„V januári 1945 roku prihlásili sa z našej obce do Československej armády mnohí dobrovoľníci, medzi nimi i chlapci 16-17 roční, ktorí potom spolu bojovali až do skončenia vojny. Z nich mnohí boli aj ťažko ranení. V tejto vojne z našej obce padli dvaja a to: Ján Hruška, niekde v nemeckom zajatí a Ľudvik Strýčko, ktorý ako dobrovoľník padol za vlasť...“.*** Spresníme len, že podstatná časť dobrovoľníkov sa do boja za oslobodenie Československa spod nemeckej a maďarskej okupácie prihlásila koncom decembra 1944. Najčastejšími dátumami sú 26.december 1944 (utorok) a 27.december 1944 (streda). Okrem dobrovoľníkov, ktorí sa prihlásili v období december 1944 – január 1945, sa príslušníkmi tohto vojska stali aj niektorí bývalí vojaci slovenskej armády pochádzajúci z našej obce.

Príslušníkmi 1. československého armádneho zboru boli títo občania obce, ktorí v nej dlhodobo žili: Juraj ANDREJOV (*1925), **Michal BARAN** (*1922), **Jozef BARNA** (*1919), **Štefan BARNA** (*1921), **Jozef ČOREJ** (*1926), **Jozef DZURJOVČIN** (*1919), **Pavol DZURJOVČIN** (*1919), **Róbert DZURJOVČIN** (*1926), **Anton HIRJAK** (*1929), **Andrej HRICÍK** (*1926), **Ján HRICÍK** (*1922), **Ján CHOCHOL** (*1922), **Pavol CHOCHOL** (*1919), **Ján KLOČANKA** (*1905), **Ján LICHOTA** (*1927), **Michal MINKANIČ** (*1923), **Andrej MIŽO** (*1923), **Július NABORE** (*1922), **Michal SOKOLSKÝ** (*1928), **Víťazoslav SOŤÁK** (*1926), **Ľudovít STRIČKO** (*1927 – †1945), **Štefan ŠIROCHMAN** (*1916), **Michal TEJGY** (*1923), **Juraj TURČÍK** (*1908), **Jozef ŽUŽOV** (*1925). Podľa hodnoverných údajov boli príslušníkmi tejto armády aj ďalší traja rodáci z obce Zbudza. Takéto priezviská sa však už pomerne dlho v obci nevyskytujú: **Andrej GAJDOŠ** (*1918), **Ján SKUS** (*1925), **Juraj STUĽÁK** (*1928). Skoro všetci uvedení vstúpili do armády po prechode frontovej línie cez obec Zbudza 26. novembra 1944. Ako najčastejší dátum nástupu sa uvádza 26. resp. 27. december 1944. Občania obce Zbudza, ktorí sa na prelome rokov 1944/1945 (od 26.12.1944 do 16.1.1945) dobrovoľne stali príslušníkmi 1.čs. armádneho zboru, predstavovali vekovo pestré zloženie. Kým najstarší už bol v zrelom mužskom veku, 40. roku svojho života – Ján Kločanka, najmladší bol rovesníkom jeho najstaršieho syna a len v roku 1943 opustil školské lavice – Anton Hirjak. Pripomeňme, že neskôr bola vyhlásená na oslobodenom území mobilizácia pre ročníky 1910 - 1924, teda mnohých, najmä mladých občanov zo Zbudze by sa netýkala, napriek tomu sa rozhodli narukovať. Dobrovoľníci zo Zbudze sa do armády hlásili v náborovom stredisku, ktoré bolo zriadené v meste Humenné. Výcvikové stredisko bolo v Snine, kde bol aj výber do poddôstojníckej školy. Poznamenajme, že už len do Humenného sa museli dobrovoľníci zo Zbudze dostať „pešo“. Mnohí prešli cez Laborec do Nacinej Vsi a odtiaľ peši po hradskej, resp. po železničnej trati až do Humenného. Po absolvovaní základného výcviku boli niektorí vybraní do špeciálnych druhov vojska. Väčšina však bola zaradená do peších jednotiek 1. Československého armádneho zboru v ZSSR.

Ľudovít STRIČKO (1927 – 1945)

Ako príslušník 1. ČSAZ v ZSSR padol pri oslobodzovaní Slovenska, v ťažkých bojoch na Liptove, ani nie osemnásťročný **Ľudovít Stričko** (*1927 – †4.4.1945).

Mnohí zo Zbudžanov boli zranení: **Juraj Andrejov** – zasiahnutý strelou pod koleno, **Ján Chochol** – amputovaná noha nad kolenom, **Pavol Chochol** – amputovaná ruka nad lakťom, **Michal Minkanič** – roztrieštený lakeť ľavej ruky. Veľa ich bolo zranených ľahšie, napr. **Anton Hirjak, Róbert Dzurjovčin, Ján Lichota** a **iní.** Napr. rotný Ján Chochol, voj. Michal Minkanič, voj. Andrej Mižo či voj. Michal Tejgy dostali hneď po skončení vojny vysoké vojenské vyznamenanie „Československý vojnový kríž 1939“. Slávnostnej prehliadky 1. československého armádneho zboru v ZSSR sa v Prahe, dňa 17. mája 1945, zúčastnil napr. Jozef Žužov. **Večná sláva osloboditeľom Slovenska zo Zbudze!**

Ing. Mgr. Anton Meteňko, PhD.

Michal Baran

Jozef Barna

Štefan Barna

Jozef Dzurjovčin

Štefan Dzurjovčin

Róbert Dzurjovčin

Anton Hirjak

Ján Hricík

Ján Chochol

Ján Kločanka

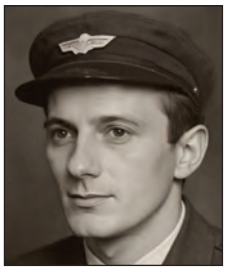
Ján Lichota

Michal Minkanič

Andrej Mižo

Michal Sokolský

Víťazoslav Soťák

Michal Tejgy

Juraj Turčík

Jozef Žužov

PRIBUDLI HOJDAČKY A PRELIEZKY

Počas školských prázdnin vedenie obce Staré začalo s realizáciou projektu rekonštrukcie detského ihriska, ktoré sa nachádza pri budove základnej a materskej školy. Projekt bol zameraný na modernizáciu a zvýšenie bezpečnosti priestoru, ktorý využívajú deti počas vyučovacieho procesu a rodiny s deťmi počas celého roka. V rámci rekonštrukcie boli odstránené pôvodné, opotrebované herné prvky, ktoré už nespĺňali súčasné bezpečnostné predpisy. Nahradili ich nové certifikované zariadenia, vrátane inkluzívnych prvkov.

Na detskom ihrisku tak pribudla pružinová hojdačka v podobe dalmatínskeho psa, reťazová hojdačka – hniezdo pre najmenšie deti, preliezka v podobe policajného auta, domček s preliezkou a interaktívny panel. Dôležitou súčasťou modernizácie bola aj inštalácia dopadových plôch, ktoré tlmia nárazy a znižujú riziko úrazov. Rozšírením bezpečných dopadových plôch sa zvýšila nielen bezpečnosť detí, ale aj celkový komfort pri pobyte na detskom ihrisku. Rekonštrukcia ihriska bola spolufinancovaná z dotácie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. Celkové náklady na projekt dosiahli 11 359,04 €. Výška dotácie predstavovala sumu 10 000,00 €, spoluúčasť obce bola vo výške 1 359,04 €. Zrekonštruované detské ihrisko sa stalo opäť živým centrom stretávania detí a rodičov. *-mb-*

ELEKTRIFIKÁCIA UKONČENÁ

Obyvatelia našich obcí (Staré, Oreské, Zbudza), ktorí využívajú železničnú dopravu, či už zo Strážskeho alebo Michaloviec, sa dočkali. V prvej polovici decembra 2025 bola totiž ***ukončená elektrifikácia trate Bánovce nad Ondavou – Humenné v dĺžke 33,5 kilometra,*** *ktorá trvala od mája 2023 a spolu s ďalšími súvisiacimi prácami si vyžiadala celkové* ***náklady 221 mil. €.*** *Od* ***14. decembra*** *už cestujúci nemusia využívať nie vždy pohodlnú náhradnú autobusovú dopravu, navyše získajú priame spojenie na linke Humenné – Košice a späť, pričom sa na plne elektrifikovanej trati skráti aj čas cestovania, keďže vlaky na nej dosahujú rýchlosť až 120 km za hodinu.* ***(rk)***

PRE CESTUJÚCICH

"Košický samosprávny kraj v novom roku nadviaže na predošlé investičné akcie a zrekonštruuje ďalších 5 mostov, ktoré sú v súčasnosti vo veľmi zlom, až havarijnom stave (stavebno-technický stav VI a VII)...", **povedal predseda KSK Rastislav Trnka. Jedným z nich je aj most M1687 cez nápustný kanál pred obcou Zbudza.**

Dlhodobo na ňom platia dopravné obmedzenia, stav je priebežne monitorovaný a bude finančne najnákladnejšou investíciou. Most je skorodovaný, nosná konštrukcia aj spodná stavba sú poškodené, na mostnom zvršku sú trhliny a nefunkčná je aj hydroizolácia. V rámci rekonštrukcie budú nosníky vybúrané, zhotovené bude nové zakladanie mosta, upravené budú úložné prahy a osadené nové nosníky. Pribudne nová vozovka a bezpečnostné zariadenia. Vzhľadom na stavebno-technický stav mosta je pravdepodobné, že práce budú prebiehať za jeho úplnej uzávery. Stavebné práce si vyžiadajú takmer 3 160 000 €.

S prácami na všetkých piatich mostoch by sa malo začať počas tohto roka. O začiatku prác a dopravných obmedzeniach bude kraj včas a priebežne informovať. ***Zdroj: KSK***

ŠÍRAVSKÝ KANÁL 60-ROČNÝ

V rámci vodohospodárskych úprav Východoslovenskej nížiny, ktorá bola financovaná vládou, sa začala budovať veľká vodná nádrž pod Vihorlatom, ktorej úlohou bolo zachytávať povodňové vody v okolí, zásobovať vodou tepelnú elektráreň vo Vojanoch ale i zavlažovať pôdu.

Prívodný kanál k tejto nádrži z Laborca sa budoval blízko pri Petrovciach nad Laborcom. Hlavné teleso stavby prechádzalo najmä katastrom obce Zbudza v južnej časti a natrvalo odčlenilo pozemky v tejto časti jej chotára. Jeho výstavba sa začala na jar 1963 a dokončený bol v roku 1965. Umelo tak vznikol nový vodný tok tečúci pri vyšších stavoch Laborca, volá sa „Šíravský kanál". Jeho dno bolo proti erózii vystužené veľkými balvanmi. Keďže išlo o stavbu v rovinatom, nížinnom teréne, bolo potrebné navŕšiť pomerne vysoké hrádze. Tie boli vybudované aj popri rieke Laborec, pravobrežná v dĺžke takmer 3 km, ľavobrežná je približne tretinu dlhá. Významnými stavbami boli premostenia kanála dvoma mostmi na významných cestných komunikáciách (most pri Zbudzi, cesta č. 3741, dvojmost na ceste č. 582 smer Vinné, Zemplínska šírava). Prvotná hať na Laborci mala pomerne malý prietok a chránila mesto Michalovce. V nedávnych rokoch východne od nej urobili dva robustné priepusty. Na kanále je vodomerná stanica s názvom „Žabany" aj keď sa nachádza na „zbudzanskim brehu" kanála.

Anton Meteňko

SPOLOČENSKÉ OKIENKO

V II. polroku 2025 sa narodili:

Matias ZBOJAN, Matias MELKO, Sofia TALNAGIOVÁ, Adrian BORKO, Alžbeta OLEXÍKOVÁ (všetci Oreské), Šimon VALI, Matúš JOZEF, Roman MURÍN, Nina VOJTEKOVÁ (všetci Staré).

Uzavreli manželstvo:

Ján KUHAJDIK a Mgr. Miriama ČAUDEROVÁ (Staré), Rastislav PULÁK a Mgr. Dominika DZUROVÁ, Harry Alexander ROBINSON a Xénia STANKOVSKÁ (Zbudza).

Oslávili životné výročia:

50 rokov – Renáta HUTNÍKOVÁ, Ján KUŽMA, Katarína KUŽMOVÁ (všetci z Oreského), Ing. Miriam RIMKOVÁ, Daniela VASIĽOVÁ, Rastislav BANÍK (všetci zo Starého), Tibor HIČO, Rudolf KOZÁR, Erik MAKEĽ (všetci zo Zbudze).

60 rokov – Mária BORKOVÁ, Ľudovít HARAKAĽ, Dana ŠIMALOVÁ, Štefan VOJTKO (všetci z Oreského), Jozef KOVÁČ, Anna SABOVÁ, Eva DUNCOVÁ, Mária KOVÁČOVÁ, Renáta PETERČÁKOVÁ, Marián ŠIMAĽ, Eva BEREŠOVÁ, Zdenko HUSNAJ (všetci zo Starého), Iveta ANDREJOVÁ, Mária BÁNOVÁ, Jaroslava HRUŠKOVÁ, Mgr. Anna POPAĎAKOVÁ, Valéria PUĽÁKOVÁ, Vladislav ZÁMEČNÍK (všetci zo Zbudze).

70 rokov – Anton BÉREŠ, Jozef CHORCHOLIČ, Valéria ŠALACHOVÁ (všetci z Oreského), Jozef STRIČKO (zo Starého), Marta BOŠKOVÁ, Mária DZURJOVČINOVÁ (obe zo Zbudze).

75 rokov – Katarína ČAMEKOVÁ (z Oreského), Helena BERKOVÁ, Cyril PALOVČÁK, Eugen BAZSÓ, Magdaléna ČOPANOVÁ (všetci zo Starého).

80 rokov – Emília MELKOVÁ (z Oreského), Hedviga JOZEFOVÁ (zo Starého), Ružena CHABOVÁ, Anton MINKANIČ, Mária ZÁMEČNÍKOVÁ (všetci zo Zbudze).

81 rokov – Anna DELINGOVÁ, Irena KRÁĽOVÁ, Cyril DERMEK (všetci zo Starého), Agnesa HRUŠKOVÁ, Hedviga PUĽAKOVÁ (obe zo Zbudze).

82 rokov – Helena TIRPÁKOVÁ (z Oreského), Serafína HOLEJOVÁ (zo Starého), Mária ASTRABOVÁ, Viktor CHABA (obaja zo Zbudze).

83 rokov – Anna PEREXTOVÁ, Katarína KOSTELNÍKOVÁ (obe z Oreského), Mária VALOKOVÁ, Hedviga MISÁROVÁ, Irena SABOVÁ (všetky zo Starého), Ružena PULAKOVÁ (zo Zbudze).

84 rokov – Pavol PASTIRÁK, Angela PASTIRÁKOVÁ, Štefan TUTKO (všetci z Oreského), Cyril HUĎO (zo Zbudze).

85 rokov – Eva MANDŽÁKOVÁ (zo Zbudze).

89 rokov – Anna DZIVÁKOVÁ (zo Zbudze).

90 rokov – Jozef PREPILKA (zo Zbudze).

91 rokov – Anna DZURJOVČINOVÁ (zo Zbudze).

92 rokov – Kvetoslava PAVLOVČÁKOVÁ (zo Zbudze).

Opustili naše rady:

Mária ŠALACHOVÁ, rod. Gajdošová (nar. 1956), Emil KUŽMA (1943) – obaja z Oreského, Zdenko KOSCELNÍK (1959), Jozef LAZÁR (1971), Jolana ZÁHORČÁKOVÁ, rod. Petriková (1942), Jana ŠMIGOVÁ, rod. Jakubová (1964), Jozef KRON (1957) – všetci zo Starého, Mária PALOVČÍKOVÁ, rod. Minkaničová (1945) Cyril DZURJOVČIN (1945), Vladislav ŠTACHYRA (1962), Valéria KOZÁROVÁ, rod. KULOVÁ (1960) – všetci zo Zbudze.

K ***31. decembru 2025*** *bolo prihlásených k trvalému pobytu v* ***Oreskom 483,*** *v* ***Starom 766*** *a v* ***Zbudzi 507*** *obyvateľov.*

1975 • SPOMIENKY • 2025

ZBUDŽANIA NAJLEPŠÍ V OKRESE MICHALOVCE

Je tomu už 50 rokov, keď sa silná generácia mládeže v bývalom Československu prejavila aj v obci Zbudza. Mladí ľudia sa postupom času začali združovať do spoločenských organizácií. V obci vznikla Dedinská organizácia Socialistického zväzu mládeže. Najmä v rokoch 1971-1975 sa jej aktivity nebývalo rozširovali. Vysokú úroveň mali vedomostné súťaže mládežníkov. V nich „Zbudzaňe" súťažili s mladými z geograficky najbližších obcí. Veľkými súpermi boli mládežníci z Trnavy pri Laborci, Oreského, Petroviec nad Laborcom či Nacinej Vsi. Najmä v letných mesiacoch nebolo zriedkavosťou, že cestu do susedných obcí s komplikovaným cestným spojením absolvovali súťažiaci peši. Najmä z iniciatívy DO SZM bola zriadená Izba revolučných tradícií (IRT). V miestnosti bol pôvodne sklad, bolo tu uskladnených 250 q cementu (vo vreciach po 50 kg). Ten mládežníci vlastnoručne vypratali. Po otvorení IRT navštívili stovky ľudí, vrátane zahraničných delegácií. Významným počinom bolo zriadenie Klubu mladých. Klubovými dňami boli 4 dni v týždni: streda, piatok, sobota a nedeľa. ***(Dokončenie na str. 11)***

MEMORIÁL A. ULIČNÉHO

Softtenis nie je v Starom neznámym športom. Po krátkej odmlke sa v závere roka opäť uskutočnil softtenisový turnaj, ktorý nesie názov Memoriál Alexandra Uličného. Je venovaný pamiatke spoločného priateľa všetkých zúčastnených a veľkého priaznivca tohto športu – úspešného účastníka týchto podujatí. Turnaj sa niesol v priateľskej a športovej atmosfére a zúčastnilo sa ho 5 dvojíc, ktoré si zmerali sily v duchu fair play. Víťazom prvého ročníka memoriálu sa stala dvojica Jozef Knapec – Radoslav Tomáš.

Na ďalších miestach skončili dvojice: **Vladimír Hlaváč – Maroš Lisák, Tomáš Bielovský – Samuel Uhrín, Bohuslav Danko – Vladimír Kozlov a Kristián Kašaj – Michal Miker.**

Podujatie bolo nielen športovým stretnutím, ale aj príležitosťou na spomienku a stretnutie priaznivcov tohto športu. ***(maja)***

Redakčná poznámka: *V rokoch 2011 – 2019 sa v staranskej telocvični uskutočnilo 9 ročníkov softtenisového turnaja.* ***MUDr. Alexander Uličný (1976 – 2021)*** *štartoval na šiestich ročníkoch, zakaždým v dvojici s Petrom Janovom. Spoločne vyhrali tento turnaj* ***5-krát*** *– v rokoch 2011 – 2013, 2016 a 2018, len v roku 2014 nestačili na dvojicu V. Hlaváč – J. Knapec, ktorej podľahli vo finále 1:2. Turnaj hrávali do roku 2019, jubilejný 10. ročník sa kvôli pandémii v roku 2000 i v nasledujúcich rokoch už neuskutočnil.*

1975 • SPOMIENKY • 2025

(Dokončenie zo str. 10) V zime bol rozptýlením populárny ping – pong i stolové spoločenské hry. Vrcholom brigádnických aktivít mládežníkov bola svojpomocná výstavba volejbalového ihriska. Jej súčasťou bolo ručné odstránenie ornice, navozenie drveného kamenného podkladu a antukového povrchu. Na záver boli osadené stĺpy pre upevnenie siete. Mládežníci podnikali aj celodenné túry do blízkeho lesa či na okolité hrady.

ŠPORTOVÉ HRY V ZBUDZI

Koncom augusta roku 1975 zorganizovala mládežnícka organizácia v Zbudzi pod vedením svojej predsedníčky Milky Tkáčikovej veľké športové podujatie pod názvom: DEDINSKÁ ŠPORTOVÁ OLYMPIÁDA – Súťaž o Putovný pohár SNP. Pre potreby objektívnejšieho porovnania výkonov boli pri bodovaní atletických disciplín použité tabuľky pre vekové kategórie. V tom istom roku bola prijatá zásada, že pri rovnosti bodov v disciplíne rozhoduje lepší výkon. Toto kritérium zvýhodňovalo vekovo staršieho športovca. V utorok 26. augusta sa uskutočnili prvé dve súťažné disciplíny. V cyklistickej časovke jednotlivcov štartovalo 8 pretekárov. Trať tejto disciplíny bola vytýčená nasledovne: Zbudza, most Baňka pri ihrisku – Oreské, začiatok obce a späť. Súťaž prebiehala za plnej cestnej premávky. Víťaz cyklistickej časovky Jozef Soták dosiahol čas 18:30,0 min. Ešte v ten istý deň 16 pretekárov súťažilo v skoku do diaľky. Rozbežisko bolo vytýčené popri severovýchodnom okraji futbalového ihriska v skrátenej dĺžke približne 15 m, čo čiastočne obmedzovalo rozbeh, hlavne vekovo starších pretekárov. Zvíťazil Anton Meteňko výkonom 525 cm.

Počas druhého dňa (27.8.) boli na programe ďalšie dve ľahkoatletické disciplíny. Vo vrhu guľou štartovalo 18 pretekárov. Ako náradie miesto gule poslúžilo ociachované 5-kilové závažie v tvare valca. Súťažilo sa v tieni stromov rastúcich popri východnej strane ihriska, neďaleko potoka. Zvíťazil A. Meteňko pokusom dlhým 10,93 m. Najpočetnejšie obsadenou disciplínou podujatia bol hod kriketovou loptičkou. Zúčastnilo sa jej 22 pretekárov. Súťaž prebiehala na futbalovom ihrisku, severojužným smerom. Najlepší dosiahnutý výkon siahal približne „od päťky k druhej päťke". Hneď prvým pokusom súťaže A. Meteňko hodil 82,05 m.

Tretí deň (28.8.) bol na programe šprint, v členení na: beh na 50 m pre 15-ročných a mladších, beh na 60 m pre starších. Prebiehala na futbalovom ihrisku, severojužným smerom vo vytýčených dráhach. Zvíťazil Anton Hirjak časom 7,91 s v behu na 60 m. Záverečnú disciplínu, skok do výšky, absolvovalo 16 pretekárov. Súťaž prebiehala pri východnej strane ihriska. Ako rozbežisko poslúžilo novovybudované volejbalové ihrisko. Dopad bol zmiernený balíkmi lisovanej slamy. Bola to jedna z najnáročnejších disciplín na organizačné zabezpečenie. Zvíťazil A. Meteňko výkonom 155 cm.

V posledný deň podujatia (29.8.) bol vyhodnotený atletický päťboj, i celkové hodnotenie jednotlivcov. Víťaz súťaže atletickej všestrannosti, A. Meteňko, dosiahol v päťboji tieto výsledky: beh na 60 m 7,70 s; skok do diaľky 525cm; skok do výšky 155 cm; vrh guľou (5kg) 10,93 m; hod kriketovou loptičkou 82,05 m. Vydareného športového podujatia sa zúčastnilo celkom 23 športovcov, obyvateľov obce Zbudza, ktorí súťažili v 7 individuálnych disciplínach v priebehu troch dní. Diplomom boli ocenení športovci na prvých troch miestach v každej disciplíne, taktiež aj v celkovom hodnotení. Víťaz celkového hodnotenia bol odmenený aj vázou a cenou DO SZM – Putovným pohárom SNP.

Najlepšie výsledky a výkony dosahovali športovci vo veku 15 – 18 rokov. Za najlepší individuálny výkon možno považovať víťazný pokus v hode kriketovou loptičkou. Tieto aktivity mali ohlas aj vo vtedajšom "veľkom" okrese Michalovce (zahŕňal aj súčasný okres Sobrance). Mládežnícka organizácia v Zbudzi bola v roku 1975 vyhodnotená ako najlepšia v celom okrese. ***A.M.***

Omladené staranské hasičské družstvá sa počas roka zlepšovali od pretekov k pretekom. *Snímka: M. Janová*

USILOVNÍ HASIČI

V priebehu roka sa členovia **DHZ Staré** aktívne zapájali do spoločenského života obce a pravidelne sa zúčastňovali na hasičských súťažiach v rámci regiónu, ktoré boli príležitosťou na vzájomnú výmenu skúseností, upevňovanie kolektívu a reprezentáciu obce. Súťaží sa zúčastňovali družstvá mužov aj žien, pričom dosiahli viaceré pekné umiestnenia.

Muži sa zúčastnili **12 hasičských súťaží, ženy** ich **absolvovali 8.** Spoločne sa predstavili na súťažiach v **Horni, Kračúnovciach, Bukovciach, Vlači, Radome** a **Kamenici nad Cirochou.** Chlapcov sme mali možnosť vidieť aj v **Žbinciach, Sečovskej Polianke, Kuzmiciach, Pušovciach** a **Modre nad Cirochou.** Dievčatá sa naviac ukázali na **ligovom kole VHSL v Hankovciach.** Obe naše družstvá zaznamenali pekné výsledky, no nevyhli sa im ani problémy na trati. **Ženské družstvo** odštartovalo sezónu **ziskom 3. miesta** na **nočnej súťaži o Putovný pohár DHZ v Horni** za dosiahnutý čas **21,83 s (ĽP 21,09 s.)**. Rovnaké umiestnenie dosiahli aj v súťaži **o Pohár DHZ Babie.** Časy súťažných pokusov v rozmedzí **20 – 22 s** im v ďalších súťažiach priniesli **5., 6.** aj **7. miesto,** pričom na trati bojovali vždy s vekovo staršími tímami. Na ich poslednej tohtoročnej súťaži potvrdili svoj progres od začiatku sezóny. **Výsledkom z Kamenice n/C – 19,80 s (PP 19,19 s.) sa prvýkrát dostali celkovým časom pod hranicu 20 s.**

Chlapci od začiatku sezóny bojovali s nedokončenými pokusmi. Platný čas zaznamenali až na v poradí štvrtej súťaži, ktorou bolo **ligové kolo VHSL v Horni,** kde časom **16,95 s (LP 16,12 s)** obsadili **13. miesto.** Časy **tesne nad hranicou 17 s** im priniesli **7.,** resp. **6. miesto v Bukovciach** a **Vlači.** Divákov potešili ziskom **3. miesta v Kamenici n/C** a veľmi úspešný bol pre nich **31. Zemplínsky pohár v Sečovskej Polianke,** kde **v kategórii dorastencov zvíťazili.** Ďalšie **víťazstvo** a **cena pre najlepšieho prúdara (Filip Gábrik)** prišli na **pohárovke v Kuzmiciach,** kde sa súťažilo v daždivých podmienkach. Rovnako ako pre dievčatá, aj pre chlapcov bola výraznou ich posledná súťaž v tejto sezóne. Aj oni si vylepšili svoj najlepší doposiaľ dosiahnutý čas, keď **na pohárovke v Modre n/C získali 4. miesto časom 16,43 s.**

Účasť na týchto podujatiach a dosiahnuté výsledky potvrdili vysokú mieru aktivity DHZ, jeho športovú pripravenosť a úspešnú reprezentáciu obce počas celej hasičskej sezóny. V tomto roku nás na športových podujatiach reprezentovali **Jozef Antolič, Jakub Čerhit, Filip Gabrik, Kristián Kašaj, Tobias Malejčík, Michal Miker, Alex Rimko, Dávid Rusnák, Sára Andrejčinová, Sofia Geregáčová, Diana Hordošová, Karina Lechanová, Sára Misárová, Tamara Mišková** a **Barbora Tabaková.**

V roku 2025 vykonával činnosť aj **dobrovoľný hasičský zbor obce (DHZO).** Členovia DHZO sa **zúčastnili,** ako **protipožiarna asistenčná hliadka,** podujatia **Župné dni v Michalovciach,** ktoré organizoval Košický samosprávny kraj v zložení **Lukáš Bereznanin, Marek Gubík** a **Adrián Ivan.** DHZO bol v závere roka **26. decembra** vo večerných hodinách **privolaný operačným strediskom na pomoc pri likvidácii požiaru štyroch nákladných vozidiel na Priemyselnej ulici v Michalovciach.** Členovia zboru v zložení **Lukáš Bereznanin, Marek Gubík, Adrián Ivan, Marián Ivan** a **Peter Ivan,** svojou spoluprácou a nasadením prispeli k zvládnutiu mimoriadnej udalosti. Tento zásah potvrdil pripravenosť zboru poskytnúť pomoc aj mimo územia obce.

Svojou celoročnou činnosťou prispievali DHZ a DHZO k bezpečnosti obce, k zachovávaniu hasičských tradícií, k pozitívnemu obrazu obce v širšom regióne a potvrdili dôležité miesto v živote obce, či už v oblasti športu, pomoci či jej reprezentácie navonok. ***(maja)***

KRÁTKO ZO ŠPORTU

FUTBAL

DOSPELÍ

VII. liga ObFZ Michalovce, skupina A

Ročník 2025/2026 – jesenná časť

1. kolo (10.8.2025):

ZBUDZA - KUSÍN 1:3 (1:2)

Góly: Kočerha – vlastný (Adam Hlinka), P. Kotlár, Pužo. ŽK: Macejka – Murgač, Polák, M. Balog. Pred 50 divákmi rozhodoval P. Tudja.

2. kolo (17.8.2025):

ZBUDZA mala voľno

3. kolo (25.8.2025):

ZBUDZA – KRÁSNOVCE 0:2 (0:1)

Góly: Drábik, Synčák. ŽK: Drábik (h). Pred 70 divákmi rozhodoval M. Čeklovský.

4. kolo (31.8.2025):

TIBAVA – ZBUDZA 2:0 (1:0)

Góly: Kajánek, Horčík. ŽK: Marga – Tarhovický. Pred 40 divákmi rozhodoval M. Mazár.

5. kolo (7.9.2025):

ZBUDZA – P. ČEMERNÉ 6:0 (3:0)

Góly: Mandžák 3, Talnagi, Tarhovický, Macejka. ŽK: M. Andrejov, Tarhovický – K. Bogár, M. Bogár, E. Dančišin, Borko. Pred 30 divákmi rozhodoval J. Matej.

6. kolo (14.9.2025):

STRETAVA – ZBUDZA 1:1 (0:1)

Góly: Tomči – Ch. Mandžák. ŽK: Lacko (d). Pred 40 divákmi rozhodoval P. Tudja.

7. kolo (21.9.2025):

ZBUDZA – ŽBINCE 0:1 (0:1)

Gól: Kurtak. ŽK: Tarhovický Minda. Pred 40 divákmi rozhodoval P. Tudja.

8. kolo (28.9.2025):

TUŠICE TNV – ZBUDZA 3:0 (2:0)

Góly: Froň 2, Hľas. ŽK: Florián, Magura (d). Pred 100 divákmi rozhodoval J. Matej.

9. kolo (5.10.2025):

ZBUDZA – PORUBA p/V 1:3 (0:1)

Góly: Bodnár – Dolonič 3. ŽK: Fedorina (h). Pred 30 divákmi rozhodoval Ľ. Mirda.

10. kolo (12.10.2025):

KUSÍN – ZBUDZA 1:0 (0:0)

Gól: vlastný (L. Andrejov). ŽK: G. Balog – Hricík. Pred 30 divákmi rozhodoval J. Matej.

11. kolo (19.10.2025):

ZBUDZA mala voľno

12. kolo (26.10.2025):

KRÁSNOVCE – ZBUDZA 5:0 (2:0)

Góly: O. Kašaj 3, Fogoš, Kanca. ŽK: Kanca – M. Dudaš. Pred 50 divákmi rozhodoval J. Bali-Jenčík.

13. kolo (2.11.2025):

ZBUDZA – TIBAVA 2:3 (1:0)

Góly: Macejka, M. Dudaš – Bilohlávek 2, Kajánek. ŽK: Tarhovický, Minkanič –

Momentka zo zápasu Pozdišovce – Zbudza na 60. ročníku futbalového turnaja o Pozdišovskú vázu. *Snímka: JPZ*

ZBUDŽANIA NA "VÁZE"

V nedeľu 13. júla odohrali v Pozdišovciach 60. ročník futbalového turnaja o Pozdišovskú vázu. Premiéru na tomto najstaršom turnaji v zemplínskom regióne mali hráči Futbalového oddielu Zbudza, ktorí podobne ako ďalší účastníci – TJ FK Družstevník Trhovište, FK TJ Lokomotíva Michaľany a domáci Obecný športový klub – využili toto podujatie ako prípravu na novú súťažnú sezónu 2025/2026.

Vo vyraďovacom zápase **o postup do finále podľahla Zbudza Michaľanom 1:2 (1:2).** Úspešným strelcom bol už v 2. min. Solich, ale súper v 7. min. gólom Eleka vyrovnal a gólom Parnahaja v 17. min. rozhodol o postupe. Okrem toho v 35. min. súper nevyužil penaltu.

V boji **o 3. miesto podľahli Zbudžania Pozdišovciam takisto 1:2 (0:1),** keď po góloch Vinca a Kolibaša prehrávali už 0:2. Ich prehru zmiernil v 2. polčase Bodnár.

Ďalšie výsledky: **Pozdišovce – Trhovište 0:5 (0:2)** – vyraďovací zápas a **Trhovište – Michaľany 3:0 (2:0)** – zápas o 1. miesto.

Konečné poradie 60. ročníka: **1. Trhovište, 2. Michaľany, 3. Pozdišovce, 4. Zbudza.** ***(red)***

FO ZBUDZA V JARNEJ ČASTI

Mužov FO Zbudza, štartujúcich v VII. lige ObFZ, skupina A, čakajú v jarnej časti ročníka 2025/2026 tieto zápasy:

14. kolo: Pusté Čemerné – Zbudza (15.3. o 14:30), 15. kolo: Zbudza – Stretava (22.3. o 15:00), 16. kolo: Žbince – Zbudza (29.3. o 15:00), 17. kolo: Zbudza – Tušice TNV (5.4. o 15:30), 18. kolo: Poruba p/V – Zbudza (12.4. o 15:30), 19. kolo: Zbudza – Kusín (19.4. o 16:00), 20. kolo: Zbudza má voľno (26.4.), 21. kolo: Zbudza – Krásnovce (3.5. o 16:30), 22. kolo: Tibava – Zbudza (10.5. o 16:30), 23. kolo: Zbudza – Pusté Čemerné (17.5. o 17:00), 24. kolo: Stretava – Zbudza (24.5. o 17:00), 25. kolo: Zbudza – Žbince (31.5. o 17:00), 26. kolo: Tušice TNV – Zbudza (7.6. o 17:00), 27. kolo: Zbudza – Poruba p/V (14.6. o 17:00).

REPREZENTOVALI

DOSPELÍ: Patrik HIRJAK – Ľubomír ANDREJOV, Michal ANDREJOV, Filip BILAS, Marco BODNÁR, Samuel BRECKO, Matej ČEKLOVSKÝ, Dominik DUDÁŠ, Miroslav DUDAŠ, Samuel DZURJOVČIN, Daniel GUZEJ, Milan GUZEJ, Adam HLINKA, Milan HRICÍK, Ladislav KOČERHA, Dušan MACEJKA, Christián MANDŽÁK, Martin MANDŽÁK, Martin MASKAĽ, Dominik MINKANIČ, Adrian PAVLOVČÁK, Pavol TALNAGI, Milan TARHOVICKÝ, Rastislav TEKÁČ, Peter VASIĽ.

Realizačný tím: Pavol TALNAGI, Jaroslav DUDÁŠ – technický vedúci, **Milan HRICIK** – zdravotník, **Viliam HLINKA, Anton MINKANIČ** – členovia RT.

DORASTENCI: Milan GUZEJ – Filip BARAN, Peter BADIDA, Marco BODNÁR, Samuel BRECKO, Matej ČEKLOVSKÝ, Marco DANKANIN, Milan GUZEJ, Adam HLINKA, Ján KAUKA, Jakub KOŠÍK, Tomáš LAŠKOTY, Marek MALČICKÝ, Filip MANDŽÁK, Martin PALIČKA, Daniel PAPINČÁK, Šimon Jozef PUĽÁK, Tomáš SIVÁK, Vladimír SOLICH, Dávid UJHELYI, Samuel ZALUŽICKÝ.

Realizačný tím: Ladislav KOČERHA – technický vedúci, **Daniel GUZEJ** – masér, **Jaroslav DUDÁŠ** – zdravotník, **Adrian PAVLOVČÁK** – fyzioterapeut.

[red]

Pod Bukovinou *Noviny obyvateľov obcí Staré, Zbudza a Oreské*

*Vychádzajú dvakrát ročne. Vydáva Obec Staré, IČO: 00 325 805. Riadi redakčná rada v zložení: **Ing. Michal Bereznanin, Ing. Matej Havrilla** a **Darina Cvoreňová.** Zodpovedný redaktor J. P. Zemplínsky. Sídlo vydavatela a redakcie: Obecný úrad, Staré 208, 072 23 Staré. Tel.: 056/688 70 41. Evidované MK SR pod č. **EV 4422/11. ISSN 1339-455x**.*

KRÁTKO ZO ŠPORTU

Devečka. Pred 80 divákmi rozhodoval M. Čeklovský.

Jesenná časť 2025/2026

1. Poruba p/V	11	10	1	0	42:11	31
2. Krásnovce	12	9	0	3	37:11	27
3. Žbince	12	8	0	4	37:12	24
4. Tibava	12	7	1	4	30:21	22
5. Kusín	11	6	0	5	25:22	18
6. Tušice TNV	11	5	1	5	19:22	16
7. Stretava	12	3	2	7	19:38	11
8. Zbudza	**11**	**1**	**1**	**10**	**11:24**	**4**
9. P. Čemerné	12	0	0	12	10:69	0

DORASTENCI

V. liga ObFZ Michalovce

Ročník 2025/2026 – jesenná časť

1. kolo (30.8.2025)

ZBUDZA – BUDKOVCE 2:0 (1:0)

Góly: Solich, Dankanin. ŽK: Košík – Bogár, M. Kanči, Balog. Pred 20 divákmi rozhodoval P. Kaffan.

2. kolo (6.9.2025)

BRACOVCE – ZBUDZA 1:3 (0:1)

Góly: Šušuk – Solich, Dankanin, Košík. ŽK: N. Kanči, R. Eštok ml., Šamudovský – Laškoty. Pred 30 divákmi rozhodoval P. Kanči.

3. kolo (13.9.2025)

ZBUDZA – STRÁŽSKE 5:2 (3:0)

Góly: Solich 2, Bodnár, Košík, Čeklovský (11 m) – P. Ridaj, Telvák. ŽK: Hrnčiar, R. Ridaj, P. Ridaj (h). Pred 50 divákmi rozhodoval M. Kurtak.

4. kolo (20.9.2025):

MALČICE – ZBUDZA 5:2 (2:0)

Góly: Geci 2, Dido, Bendík, Dančo – Dankanin, F. Mandžák. Pred 30 divákmi rozhodoval K. Pittroff.

5. kolo (27.9.2025):

ZBUDZA – NACINA VES 6:2 (3:1)

Góly: Solich 3, F. Mandžák 3 – V. Sliško, Ridaj. ŽK: Čeklovský – Kanči, Miškovič. Pred 30 divákmi rozhodoval Ľ. Mirda.

6. kolo (4.10.2025):

TOPOĽANY – ZBUDZA 2:1 (0:1)

Góly: Tarkulič 2 - Solich. ŽK: M. Guzej, Bodnár (h). Pred 30 divákmi rozhodoval Ľ. Mirda.

7. kolo (11.10.2025):

ZBUDZA – RAKOVEC n/O 7:0 (5:0)

Góly: Bodnár 3, Solich, Ujhelyi, Malčický, Palička. ŽK: Malčický – L. Hric, A. Kontuľ. Pred 50 divákmi rozhodoval M. Hospodi.

8. kolo (18.10.2025):

LASTOMÍR – ZBUDZA 3:3 (3:1)

Góly: Kušnír, Vargovčík, Kora – Bodnár 2, Solich. ŽK: D. Kora, Kušnír (d). Pred 20 divákmi rozhodoval P. Dziad.

9. kolo (25.10.2025):

ZBUDZA mala voľno

Jesenná časť 2025/2026

1. Malčice	8	6	0	2	41:32	18
2. Zbudza	**8**	**5**	**1**	**2**	**29:15**	**16**
3. Lastomír	8	4	3	1	26:14	15
4. Nacina Ves	8	5	0	3	28:29	15
5. Bracovce	8	3	2	3	22:24	11
6. Strážske	8	3	1	4	34:22	10
7. Budkovce	8	2	1	5	14:30	7
8. Rakovec	8	2	0	6	22:25	6
9. Topoľany	8	2	0	6	15:40	6